

De T van Transgender

Transgender personen zijn mensen die een verschil ervaren tussen hun beleving of expressie van gender en het geslacht dat hen bij de geboorte is toegekend. Bijvoorbeeld iemand die met vrouwelijke geslachtskenmerken is geboren maar zich van binnen man voelt. Transseksualiteit is een medische term voor de diagnose van mensen die een geslachtsoperatie nodig hebben om qua lichaam te worden wie ze van binnen al zijn. Maar niet alle transgender personen willen een operatie.

Bij travestie ligt de focus op de manier van kleden. Het is een term voor een persoon die zich deels of volledig kleedt als persoon van 'het andere geslacht', af en toe of zeer regelmatig. In hoeverre bijvoorbeeld een van geboorte mannelijke travestiet zich van binnen ook echt een vrouw voelt, verschilt per persoon.

13% van de bevolking is tegen operaties en hormoonbehandelingen voor transgender personen, ook als zij hier goed over nadenken en 20% vindt dat er iets mis is met mensen die niet duidelijk man of vrouw zijn. [Kuyper, 2018]

Luister naar de verhalen van [Conny](#) en [Marlies](#)

Conny heeft veel steun gekregen uit haar omgeving, maar meer dan een kwart van de volwassenen (26 à 27%) weet niet zeker of zij de vriendschap in stand willen houden als blijkt dat hun beste vriend(in) transgender is en zijn/haar lichaam wil aanpassen aan het gewenste geslacht door middel van operaties en hormoonbehandeling. 14% van de bevolking gaat liever niet om met mensen die niet duidelijk man of vrouw zijn. [Kuyper, 2018]

Bekijk de [video](#) over Conny.

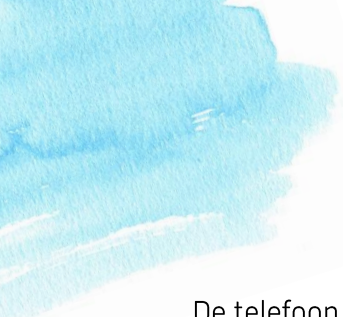
Lees hier meer over [Conny](#) en [Marlies](#)

Scenario: Wat zou jij doen?

De situatie

Je werkt als vrijwilliger bij een organisatie die activiteiten voor ouderen organiseert. Vandaag heb je voor het eerst contact met een nieuwe deelnemer. Je hebt alleen een naam 'T. Jansen' en telefoonnummer gekregen. Je belt deze persoon op voor een intakegesprek.

De telefoon wordt opgenomen en je hoort een stem waaruit je niet direct kan opmaken of het een vrouw of man is. Je weet niet goed wat je moet zeggen, dus je houdt het neutraal en vraagt: "Spreek ik met T. Jansen?". De stem aan de andere kant bevestigt dat hij/zij inderdaad Teunie Jansen is. Je legt uit wie je bent en vraagt of je wat contactgegevens mag noteren. Na de adresgegevens ben je er nog steeds niet achter of Teunie een man of een vrouw is en je hebt deze gegevens nodig voor het formulier. Je denkt uiteindelijk dat het toch om een man gaat.

Wat doe je?

- Ik maak er een grapje van en zeg: "Nou, ik dacht even dat u een vrouw was door uw naam!"
- Ik vind er geen doekjes om en vraag: "Bent u een meneer of mevrouw?"
- Ik vraag: "Bent u getrouwd of getrouwd geweest?" In de hoop dat ik aan de hand van de naam van de partner iets meer te weten kom.
- Ik vul bij geslacht 'm' in, zonder er verder naar te vragen.
- Ik vraag: "Meneer Jansen, wilt u nog iets van mij weten?" Dan hoor ik vanzelf of ik goed zit.
- Ik vraag voorzichtig: "Hoe zou ik u de volgende keer kunnen aanspreken, met meneer of mevrouw?"

Over de situatie

Wanneer je niet zeker weet hoe je iemand kunt aanspreken, kun je door bepaalde aannames te maken ongemakkelijke en kwetsende situaties creëren voor de ander en jezelf. Deze oudere aan de telefoon kan een transgender zijn die pas recentelijk open ervoor uitkomt een vrouw te zijn, na jarenlang in een mannenlichaam gevangen te zijn geweest. Dan kan de opmerking 'meneer' confronterend zijn en haar onzekerheid over haar lage stem versterken. Open en eerlijk ergens naar vragen wanneer je niet weet wat de gepaste aanspreekvorm is, is een prettige benadering voor beide partijen. Bijvoorbeeld: 'Sorry, kunt u mij even helpen, hoe spreek ik u correct aan?' 'Heeft u een voorkeur voor hoe ik u aanspreek?' Of: 'Wanneer ik meneer of mevrouw moet invullen op dit formulier, wat heeft dan uw voorkeur?'

Alle onderzoeken waar aan wordt gerefereerd komen uit 'Handreiking LHBTI-emancipatie; Feiten en cijfers op een rij, 2021', gepubliceerd door Movisie tenzij anders vermeld.